

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

56. In Festo S. Teresiæ, tripart. Cessa veru[n]t fortis Israel, donec
surgeret mater in Israel nova bella eligit dominus & portas hostiu[m] ipse
subvertit. Iud. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](#)

L. 54
 S. Dionysium; hanc enim in celo ducit ab cohorte specialis gloria adornatam, specialisque hujs gloria symbolo decoratam in choro Sanctorum. Quapropter de eis dicere possumus, quod in simili S. Basilis: O sanctum chororum! o sacrum ordinem! o cunctam insegnabilem! o communem humani generis custodes, precum ac votorum suffragatores, legati apud Deum potentissimi, astra mundi flores Ecclesiarum, voculum excepti, aperiunt que sunt vobis Paradisi porta, quia agnum exercitum Angelorum, Patriarchis, Prophatis, & iustis omnibus spectaculum exhibuerint, & admirabile pro pietate trophaum erexitis.

Cochleario. O Inclite Martyr Christi Dionysi, qui specialiter a Deo vocans, a Paulo instructus, a Clemente Pontifice missus, varias Europa Provincias Christianas precepisti in baptismo, & Gallicane Ecclesie fundamia iecisti, eaque tuo sanguine fortis & admirabiliter rigasti, ac pacem Christi undique nuncasti: Respic Christi Ecclesiam, variis comparsata hæresibus, turbata & turpatam Regum & Principum disditiis, contritam bellis & armis, inspirata Princeps fana confusa, sanctam concordiam, beatam unionem, ut populi in utraprotectione confidentes, sentiant libi tua intercessione pacem retinui, pietatem augeri, per quam ad eternitatem pacem valeat respirare, & decantare: Mirabilia Deus in Sanctis suis, ipse dabis virtutem plenaria, benedictus Deus.

PRO FESTO S. TERESA.

LECT. 55. Cessaverunt fortes in Israël, donec surgeret mater in Israël. Nova bella elegit Dominus, & portas hostium ipse subiit. Jud. 5.

PARS I. In firma mundi eligere solerit Deus, ut confundatur fortia: sic suam manifestam facit & potentiam & sapientiam. Hoc frequentissime fecit: jam ab initio ut contra facili. Per tubas defuit Jericho. Per lagunculas in fugam veritus exercitum Madianitarum. Per via exempla ranas subigit Aegyptum. Per mandibulam Sampsonis sternit Philisthaos.

Nec solum per firmorem sexum acies suas instruxit: sed etiam mulieres bellū sui Duces constituit, ut per insursum mundi confundere fortia. Sic per Jahel mulierem, vincit Sideram exercitus copiosissimi & fortissimi Dacem. Sic per Juditha confundit Holofernem in fortitudine exercitus sui gloriantem. Sic suscitat Deborah, ut sit Dux bellū: Cessaverunt fortes, donec surrexit mater in Israël. Nova bella elegit sibi Dominus, & portas hostium subiit.

Non absimili modo, ut Dæmonem sibi juratum hostem sternerat, non solum eligere voluit Angelicos spiritus, fortissimos & potentissimos bellatores vexillo suo praefecentes pro symbolo militari: QUI S. UT DEUS? Nec solum elegit bellatores Viros Gentios, quis indueret virum ex alto: sed etiam in-

fimas mulieres voluit esse Duces in hoc prælio, ut confundere per earum infirmitatem hostium suorum arrengiantiam & presumptionem. Voluit illud Job verificari: illudes ei quasi avi, Job. 49. Et ligabis eum ancillis suis. Hoc de illo scribitur, cui non est potestas similis super terram. Rursum & illud verum esse ostenditur: Sapientia mihi Prov. 8. sit ancillas suas, ut vocarent ad arcem & mania civitatis.

An non haec omnia manifesta sunt in S. Teresa? S. Teresa At non haec sufficiavit exercitum forent instar instar Deb. Debora, contra inimicos Christi (reformans in bora extremitatem Ordinem Virorum fortiorum) spiritu, fortitudine, sapientia plane admirabili? An non hos scitatu, docuit per mandibulam Asina pugnare & vincere contrahentes; hoc est, per simplicitatem & humilitatem reflexus Christi, ligiolam, de qua & postea eis auxilii abundancia aqua, qua demandabat Sampsonis molari debeat? An non eos docuit instar milium Gedonis confingere lagunculas, inflare tubas, ignem & flammam ostentare, sicque hostes fugare? Quid per Lagunculas contractas, nisi austera mortificatio; quid per Tubas, nisi sonora prædicatio; quid per Ignem & flammam, nisi zelus ardens designatur? His omnibus armati strenui sub Tercia Ducem militis, Dæmones hostesque omnes spirituales vincere poterunt, quali inclamantes, D E O ET T E R E S A, sicut olim antiqui illi milites, D E O ET G E D E O N I. Sic vere adimplebitur illud, & adimplebitur: in finem usque sacerdotum: Nova bella elegit sibi Dominus, subiicit portas hostium. Rursum & illud: De Calo dimicatum est. Siel. Jud. la manentes in ordine suo pugnauerunt. Quod enim Religiosi, tot Stellæ qui ubi Ordinem suum conservant cum zelo, dominicant adversus spirituales hostes, & facile possunt victoriam reportare de Cœlo.

Porro, sicut Abimelech olim non poterat haec confusione a quo animo ferre, quod a muliere virtus diceretur, qua ejus capiti eurus vertice ciliiferat fragmen molle; ideoque dicebat armiger suo: Evagyna gladium, & percute me, ne foris dicatur, quod à muliere interfelix sis. Sic non potest Daemon haec confusione concequere, quod novissimo hoc seculo per mulierem vinciri dicuntur, per S. Terram aciem adversus cum instrumento, & caput ei virtus pede interrito conculcante. Verum de ea dicimus: Cessaverunt fortes, donec surrexit Mater in Israël, quia per eam nova bella instruxit Dominus, portasque hostium subiicit. Certe pauci erant, qui fortiter pro Ecclesia dimicarent, dum surrexit Tercia tanquam Mater in Israël, Heretici tunc plurimum invalecebant, Lutherio tubam libertatis infibante, & omnes tam è Religione & Claustris, quam ex Ecclesiæ sacris adiutis ad sua caltra convocante, dulcedine libertatis & licentiae lactando. Hoc ipsa advertens, omnem auferitatem suo iam auctorato Ordini indixit. Nec initio enim existimabat tanto penitentia rigore agere:

Sicera in
X. ref. agere: at ubi vidit libertatem Lutheranam in invalidis
contra Fidem, voluit ut non solum Fratres & mi-
litares sui verbo & doctrina contrariebantur;
sed etiam flatuit ipsa, cum Sororem suarum cœtu,
omnem vim feminas sexui possibilem exercere, la-
chrymis, precibus, ponitentius pugnando, & hostes
debellando, atque ad iter veritatis reducendo. Hoc
fusse describat Author vita ejus.

PARS II. **N**eque vero sine magnis fuit persecutionibus
Quomodo & contradictionibus infirmatae mulier, cum
S. Teresa quatuor sodalibus adeo austernum Ordinem iniciatis
certari, &
mater sue in I. & reformans. Sed ei non defuit virtus Altissimi con-
futans, obumbrans, protegens, ut sacram hunc
fotum solliciter conceptum forti animo pareret.

Aderat antiqua Draco flumen persecutionum &
contumeliarum yomens, per hominos hujus sacu-
li (immò & per viro sacra mulieres religionis speciem
præ se ferentes) ut sacram hunc sacrum devoraret
& absorberet. Sed virtute & constantia admirabil-
i, contrivit caput Draconis; datusque ei fuit ale,
quibus omnes supervolat laqueos & retia sibi
tentis, ac in solitudinem evolata, solitudinis amans
(in qua Deus loquitur ad eorū) & ad eam omnes in-
vitans. Siebat scriptum esse, & jam adimpleret
bene illud latet: *L'stabitur destra Syria, & exul-
tabit solitudo, & floribit quasi lumen. Germinabit
gloria Libani data est ei, & decor Carmeli.*
Ipsi videbunt gloriam Domini, & decorem Dei
stri. Ideo adimplerat & illud, quod mox ibi sequi-
tur: *Conforitate manus disfusione, & genua dehilit
rborate. Hos, qui dissolueris vel tepidis in Re-
ligione agebaris, verbo confortabas & exemplo
ut zelum indueret & fortitudinem, & teponem
omnem in obsequio Dei & Fidei excuterent. His
ingenerare spiritum novum conabatur, tanquam
Mater in Israhel, ut contra vitia & errores pugna-
rent, & holium portas subvertirent: Quid in mul-
tis efficaciter fecit, ita ut adhuc modo spiritus ille
permanearet in plerisque ejus sequacibus. Quapropter
dicamus, quod quasi veterata euaudi cuncta
urgentia, sed et caligabat virus, mortis macabrig-
sus, marcebat virilium operum fortitudo, in
fæces temporum face communabatur enim vi-
tiorum; cum amator hominum Deus, exfus pia-
tatis arcano faceret. Ordinis & hujus scelitanos no-
vitatem, providit pot eos & fideli fulcimentum,
& reformans moribus disciplinam. *Confurrexit
que quasi fulgor meridianus ad vesperam, ut lu-
men viderent, qui in tenebris ambulant. Ne-
volunt Deus deesse infirmioris sexus auxilium,*
tum viris, tum feminis, accendens lucernam
super vandelabrum, ut lucet omibus, qui in do-
mo sunt.*

S. Teresa ad illumina-
tionem aliorū ca-
litos illu-
minata.

Talis Lucerna, Duxque vita, ac Magistra vita
fuit S. Teresa, & elitus illuminata, ut multos illu-
minaret; quamvis ejus lumen multi oculi ægri ca-
lumpiarentur; vel invidia, vel cœpitare, vel alia im-
buti passione; aut certe ignorantia & insipientia,
Vix florigeria.

ita ut adimpleretur illud Psalmus: *Illuminans tu mi-
rabiliter à monib[us] aeternis, turbati sum omnes insi-
pienes corde. Non enim intelligentes hoc lumen,
quod Deus, quibus vult, communicat, turbantur,
& turbida passione impulsi contradixerunt, sicque
luminis rebelleres facti sunt. Quod certe erga Teresam
factitatem effecit plerisque, vel amulis, vel in-
sipientibus & ignoratis, ex Vita ejus satis constat
Historia. Propicea, cum is, qui ei à confessionibus
erat, nonnulli angerunt, quia multis à Deo revela-
tionibus ipsa illultrabatur, & quia verendum vide-
batur, ne quandoque apud eam se transformaret
Angelus Satanus in Angelum lucis ad illudendum,
dixit Teresa Dominus: *Dic Confessario tuo, ut in-
Riberam situat mediationem suam super illo P[ro]f[ecto] n[on] s[ed] i[n]f[er]no. Tere-**

*Quam magnifica sunt opera sua Domine! Numis pro-
fundis fidei sunt cogitationes tuae. Vir insipiens non co-
gnoscit haec. Quam meditationem cum consummas-
ter, si intellectus eamererit & illud trahi à Deo in-
præ caput hominum hujus saeculi, quia anima hu-
mana non percipit que Dei sunt.*

Non absumicer, cum quidam Prior Ord. S. Do-

minici, Vir pius & eruditus non haberes si dem Re-

velationibus d[omi]ni Brigitz, quadam vice dormiens, wi-

dit ignem ē Cœlo in eam descendente. Stupescens

visione, putabat sibi illudi. Itaque rufus dormiens,

vidit illum ignem ex ore Brigitz prodecentem,

multos circumstantes inflammare, simulque audi-

vit vocem: *Quis potest ignem hunc prohibere, ut non Syria in
egrediat? Ego Omnipotens mittam illum ad Orientem vita S.*

et Occidentem, ad Aquilonem & Austrum, in Brigitz.

condemnatos. Hac ceteris considerans & ponde-

ras Prior ille, haud ultra terius incredulus, aut con-

trauersus perficit.

Quandoquidem igitur S. Teresa, *Marem in
Israhel, viros strenuos excitante & docente Deb-
boram comparemus, hic meminisse juvabit illius
quod dicit Origines de Debora, Matre & Duce
in Israhel agens, in cap. 4. & 5. Judicum. Sic bilogia
tur: Praefat non minimam consolationem mulierum
sexi, ne pro infirmitate sexus, deperiret cuncta
propheta gracia capaces se fieri posse; sed intelligant, quod
meretur hanc gratiam piritas mentis, non diversi-
tati sexus, Debora quippe, quæ Apes interpretantur
in Prophetis forma veritatis, Certum namque est, quod
omnis propheta cuiuslibet doctrina favos suaves, & dul-
cia divini eloqui mella componit, ut dicit David:*

*Quam dulcis fons meus eloquazus! Ita Origines
aperte ad nostrum propositum; quia Teresa futuræ
Debora, verè Mater in Israhel, verè Ductrix Do-
ctrix populi Dei, verè Apis argumentosa, quæ mul-
tos nobis suaves coelestis doctrina favos propo-
nit, melque conficit, & lumine cœri suæ illuminavit;*

*ita manifestum fuit, quā iniquæ moliti lumen
coeli in ea reluenti, & per eam Orbis producenti,
rebelleruerint.*

Hoc porro lumen promeretur, & mentis pu-

ritas, & cordis humilitas: hanc utramque dum in ritus, &

quibusdam mulieribus reperit Deus, eas mirabiliter cordu hy-

*militias su-
er illusfravit, & zelo salutis animarum efficaciter
iernum lu-
accedit. Sic de S. Catharina Senensi legimus, can-
wen pro-
quondam audivisse à Domino: *O Filia dulcissima,
merentur. deest te implorare omnem iustitiam, ut non solam tibi,
sed etiam aliis fructuosa efficiaris.* His verbis admo-
nebat eam zeli animatum erga omnes, paulatim
traheus eam ad convictum & confundendam homi-
nium. Cumque ipsa suam allegaret imbecilli-
tatem, & conditionem lepus, dixit Dominus: *Ad-
e ipso virtus sorum qui litteros & sapientias putant, ut divina iustitia id ultius ferre ne-
queat usque vult pudefacere per faminas virtus &
sapientia sua instruktus.* Profecto quia admirabilis
in ea erat humilitas, admirabili etiam luce &
ardore coelestis zeli eam dominus illustrem reddidit. Nam & quandoque secreta peccata pandebat
peccatoribus, ut ea confiterentur, & secum ducere
solita eratque qui a confessionibus postea esse
his quos convertebat, & ad penitentiam adducebat.
*Quod quidem etiam S. Teresa illius imitatrix
faciebat.**

*In epist. Juua.
Thess. 5.*

*Mali qui-
dam, San-
ctorum re-
velationes
rejiciunt.*

Sunt interim, ut iam diximus, quidam animales, finis non habentes, apud senectos prudentes, qui nolunt recipere, nisi quod humana ratione possunt conequi; & que non intelligunt, contemnunt, contra Apostolum: *Spiritu nocte extinguitur, Pro-
phetias nostras ferme. Spiritum extinguunt Proph-
etas sicut & revelaciones Sanctorum quasi
famnia & ludibria rejiciunt. Non est tamen abre-
viata manus Domini: nec ullus virat, in qua Spi-
ritus sanctus non fecit res miras in sanctis suis, si-
ve viris, siue mulieribus, siue clam, siue palam. Un-
guenium quod à capite in barbam, & in oram vesti-
fuit, deinceps erant usque ad simbram, hoc est usque
ad Sanctos extremas zetatis, quantumlibet nonnulli
li non agnoscunt, quin potius conteradicant. Sed non
enim si Religiosi hostes Sandrum quarum-
dam pierante soleant traducere maligne, quia non
ferunt montes vita sua adversos. Et sic olim Ju-
dæi Christum Samaritanum, & Christianos Galili-
eos dicebant, si & hi, patrum pii, pios confitentes
nominibus imperunt. Abominantur scilicet Egyptii
oves: & tenetiones agentes inter pocula & dapes,
fucem rident & innocentiam. Audi quod refert Cardinalis Virtutio in prologo vita S. Mariae Ognian-
ez, ubi de sanctis mulieribus & carnis agit re-
velationibus. Quidam, inquit, Monachus Alenensis
Ordinis Cisterciensium, pia simplicitate dubitare
coepit de quibusdam, tam mulieribus, quam viris,
qui se à malevolis traducebantur, & iniuritatis no-
minibus ridebantur. At in oratione à Spiritu. au-
divit hoc responsum: *Ez in fine inveneris stabiles,
& in ore efficaces.* Abo tempore fener ille tantum
dilectione ipsi adhesit, ut nihil mali de illis dici pa-
teretur. Atque illi quidem cum patientia opprobria
fere debent, quia non est servus major Domino. Si de-
mundo essent mundus quod sum efi, diligenter. Sic mul-
ta dicta sustinuit Teresa, ob suas revelationes &*

Ioan. 15.

Neque tamen hic dicimus facile esse credendum
omni visioni, aut revelationi pium quamlibet
mulierum, cùm spiritus eis probando dicat Apo-
stolus, an ex Deo sint. Ideo Ecclesia multis modis
has revelationes examinat, antequam prober. De-
qua se sic loquitur Sancta Chrysostom. serm. 79. *Quod
dendas,* *Apophysi Dominum resurrexisse, mulieribus nuntian-
tibus, aut non credidisse, aut deliramentum judicas-
se referuntur, nemo graviter arguat. Alter dubitat,
quis altius credit: decipiens potest, qui non est factus
audiui. Ignarus nimis est, qui post exemplum in-
venitur incaecus. Peritiae est, non cognitis, cùm sensim
veteranus incedat. Sit Adam novus civis ecclie, dum
eius credit: *Ez dum facilis aures a multis audi-
tum, se, suorum posteros pessimis addidit inimico. At
veteranus Petrus feminam non facile audit, femi-
nis munitionibus tardè credit, & ut Veteranus delibe-
rat, ne ut puer incurritas.**

*N*on solum passa est Sancta Teresa contrari. PARS III.
Actions ab hominibus, contra quos fortiter Quoniam
segebant, & perleverantes, ideoque illas evicte, sed S. Irenæus
etiam ab ipso Satana misericordia fuit divisa; quem fortu-
tamen virtute crucis, cui ex toto corde fidebat, in causa
semper superavite. Cum Iepus rapax patetetur, demoni
extales, visiones, combabatur his lete immitebat
Diabolus: ideoque timor nonnullus quandoque
cam invadebat, ne forte deceptio aliqua hic in-
tercurret. Sed ipsa à Deo illuminata, & à spi-
ritu ejus confortata, sic leipzani aliquocedebat:
*Quid sit hoc? quid times? Ego defidero servire Do-
mino, & non alius quero nisi ipsum. & ejus ob-
sequium ac benivolatium; nec in alio me quiescerem posse
in ius mibi est seorsum secura conscientia. Igmar cum sp. P. I. ab
ado poteris sit, sumquam faciat quod demones nonnulli trahi
ejus sine mancipia, cur ergo ejus ancilla timorem cov-
cipiam? aut quid mibi malum inferre possum? Qui pot-
eris regnum nostrum, contra infernum totum dimi-
cande, & vivis ejus ac portis subvertendo. Hoc fe-
cum ipsa. Sicutque prælaborat pæcialis dominus mu-
lier hæc fortis, Mater & Dux in Israël, intrepida
contra omnes hostes invisibilis, contra spiritalis
nequitias, contra Principatus & Potestates, Rectores
tenetrum harum. Atque ipsa factorum est: Acc. Ibid.
pictam erucem in manu. & tales armis mibi cali-
sus addi pertinetiam, ut armata bacriuко provocare
rem omnium sarcoformis legiones, audens hac pronuncia-
re invictum spiritu: Venientes omnes contra me: cum
ancillam suam me Christus elegit, & debo quicunque
contra me vellet. Addit deinde ipsa: Absque dubio ma-
gus tu eram terror, quoniam ipse mihi. Atque ex eodem
tempore omnium à me abcessit timor ira non magis quam
mujcas, formicas ac culicessos reverer. Et vice quando Demons
contemnunt, vites non habent, nec ullis nocent, vites non
nihi quae eorum tradunt potestati. Nam proprieatis habent
armis nostris pugnant contra nos, armis suis, quae ducere
eorum radiatum manibus per pravam voluntatem, remunimur.*

Sic dixit S. Gregorius: *Demon, si non resistis, Leo est;*
si resistis, formica est. Arque utriusque dicitur S. Te-
lelaus.

Ps. 14.

resa, rimeremus quod timendum est. Certe agnoscere mens clarę, plus nobis mali accidere posse ex uno peccato veniali, quā ex eo toto inferno. Sic loquebatur bellatrix hęc inclita, Debbona nostra, docens manus nostras ad pectus, & digito nostros ad bellum, similique admoens in Cruce totam nostram fortitudinem & gloriam confidere, tamquam in armis & insigniis Imperatoris nostri; ideo & in his armis glorabatur ipsa misericordia.

Admirabile est, & memoratignum, quod circa eam quādā die geltum legimus. Habebat ipsa crucem in Relatio, quam frequentissime oculis cordis & corporis inspectabat. Dominus ex eius manibus hanc accepit; sed mox reddidit mire immutata. Videbatur enim confecta ex qua mortuus peditibus pretiosissima, & in uno illocum quinque ejus vulnera artificiosum incisa. Dixit vero ei Christus, quod exinde eam crucem sic semper certificeret. Ita factum est. Nam non amplius cenebat lignum ex quo crux confecta erat, sed solum lapides illos preciosos & vulnera Salvatoris in uno incisa, quanvis alii crucem conficerent ligneam, ut ante. Nec miseris eam ut lignacum aliorum obtutus objici, ut gemmeau vobis a ipsa consipicis; nam sic dona sua abscondita quibusdam, Deus abscondit. Quod etiam alias contigit ex Ecclesiasticis confit hystorii. Sic S. Catharina Seneca à Christo datus est annulus cum gemma aurea, quem sola ipsa videbat, teste Raymundo ejus Confessorio, licet ejus in digito permaneat. Si S. Cecilia duas coronas ex liliis & rosis rulit Angelus, quas ipsa & Sponsa ejus Valerianus videte digna fuit. At postmodum Tiburtius frater carum odorem perfensit, ut ad calcitatis & martyris gratiam perfringat hęc fragrantia illuctet. Sic quoque S. Clemens vidit agnum pede suo fontem ostendente; certamen Christiani, hoc fonte gavisus, id non viderunt. Denique sacrificanti S. Mariano apparuit globus in capite, nec eum vidit nisi Virgo una, unus Sacerdos, & tres Monachi. Ergo non mirum sit, quod servis & ancillis suis favores quosdam praebet Deus, quibus soli fruuntur? siue de cruce ista S.

Affiliatio-
num tol-
erantem
gemmas
paris
gloriosas.

Debbona
sub palma
sedet S. Te-
resa sub
crucis Ju-
dicie. 4.

& Debbona nostra, nostra mater Israël, solia est sub crucis palma sedere, exquirens a Domino scientiam salutis, quam posset in alios transfundere. Melius re crux vocari potest, Palma T. R. E. S. E., quandoquidem sub illa sedebat, tamquam sub arbore bonum à malo, malum à bono. Hęc est Palma Carmeli, sub qua sedent, quietiunt, omnigenaeque confolationes fructuosa carpunt, qui se Carmelitas dicunt, & filios matris hujus in Israël. Imò ad imitationem matris sue crucem & Crucifixum super pectus nocte dieque gestant; ut meminerint feito corde illius debere diligere & sequi, qui pro ipsiusfixus fuist in cruce, quippe illam ascendit tamquam palmam suam, per quam de hostibus fortiter debebas triumphantem.

Concludamus, & dicamus, quod mater hęc, conclusio. Dux in Israël fortis fuerit non solum contra hostes sed etiam contra Deum. Quomodo contra Deum? Audi de Moys, quam fortis contra Deum fuerit, dum ei vindices quodammodo manus ligat, ita ut cogatur dicere: *Dimitte me, ut ira tua* Exod. 32. *fueror mens.* Attende Jacob luctantem tota nocte, & protestantem: *Non dimi tam te, nisi benedixis* Gen. 32. *mibi.* Confortatus est, inquit Ozias Propheta, Et Ozias. 11. *invulnus ad Angelum* Et floruit. Nempe factus, oratione, penitentia luctauit Sancti cum Deo, ejusque misericordia vim quandam inferunt. His nocte dieque Teresa luctabatur cum eo, nec dimittat, nisi peritam ab ipso benedictionem extorsisset. Sciebat quod his vincitur & vincitur Deus, ac quodammodo vulneratur amor nostro. Triumphant de Deo amor Dei: triumphat de Deo amor noster. Hęc est via virtus ad violentiam, violencia ad virginitatem. Bernard. riam. Ofelicem victoriam amoris divini, in qua sic in Cant. prævaler homi contra Deum, ut tamen sine vulnera non recedat! Sic prævaluit Teresa, nec tamen sine vulnera fuit. Notum est enim de jaculo divino & ignito cor ejus transfigentes, ut Deus in corde ejus signa figeret perennacula felicis certaminis & victoriae. Poterat ergo dicere cum Francisco Teresa:

Urit amor, me torqueat amor, sum factus amoris.

Alter amor, nō scīt et virūtus amoris amor.

Utique felix Victoria & certamina, in quo uterque vincit, uterque vincitur; in quo nec vicit nec reculat dici vicit; vicitusque potest dicere se viceisse. Tale fuit pectus, talis Victoria inter Deum & Teresam. Dicebat ille: *Vulnerasti cor meum foror mea* Cant. 4. *Sponsa, vulnerasti cor meum, in unocorne collisi us, in uno oculorum tuorum.* Dicebat ipsa: *Vulnerata charitate ego sum: Et cum Propheta dicere posuit, Teterum Thronum arcum suum,* Et posuit me quasi signum ad sagittam, misit in me filias pharetra sue. Ecce rufus illud quād verum sit, manifestum & hic: *Nova bella elegit fīs Dominus.*

Denique, & hoc dicendum est, non defuisse dum ad eam accederet populus Dei, querens iudicium. Palmaque illa, Palma Debbona vocabatur. Sic S. Teresa certamina multa in fiem ulque vita, ta-

11 2 quibus

*Signe ad
mortem.*

quiibus semper vicit. Nam & in extremo spiritu certavit, & vicit legiones tartarorum, adjuta viribus Angelorum, & decem milibus martyrum, quibus erat devotissima. Hi enim fides pro Christo bellatores ei adfuerunt in morte, prout sponderant ipsi, dum quondam eorum festivitatem magnâ celebraret pietate. Nec absuit in hoc ultimo prælio MARIA & JOSEPH auxilium, quibus ab ineunte ætate obsequium devotissimum obulerat, in quibus & post Christum totam fiduciam collocarat, hunc in Advocatum & Patronum, illam in matrem fibi eligens. Undique ergo celestis munera præsidio, nihil potuit timere in extremo hoc certamine: licet tunc infeti omnes exerant vires, & totam Satan iteram suam effundat, & impetur, scilicet quin modicum tempus habet. Sed potius cum S. Martino dicere: Quid hic adhuc cruentia bestia? Nibil in me funeste reperies, tartareis tenebris remerge cum confusione tua. Sic nempe in portis mortis existens, portas horis confregit, hoc est, vicit omnes ejus vires & machinas. Arque in ipsa verum est: Non confundetur, cum loquenter inimicus suis in porta. Illud quoque quod de muliere fortis scriptum est, in ipsa locum habuit: Fortitudine & decor indumentum ejus, & ridentis in die novissimo.

Apost. 12.

Ad hanc igitur Duxem & mulierem fortentem recurrent fiducie quicunque sub vexillo crucis certant contra vitia & peccata, contra tentationes Daemonis insultus. Quia etenim in omni certaminis victoriam reuelit, hoc ipsum apud Deum promovit, ut possit efficaciter auxiliari his qui tentantur, siad ejus patrocinium accurrant. Ejus quoque opem implorant illi, quorum professio est Christo generate filios, hæc enim secunda mater in Israel est, mater generationis timensis. Deum, omnibus præbens exemplum, quomodo concipere debeant & hunc Spiritum Dei, & celum, amarum.

Brah. 26.

Prov. 31.

EODEM FESTO.

*Lect. 56.
tripartita.*

Panem ut signaculum super cor tuum, &c.
Cant. 8.

Paris. I.

*Quoniam
Dona S. Ter-
refam in
obligatio-
nem &
Cant. 2.*

Variis modis Deus solet homines ad se allerceat, quosdam melle dulcedinis, quosdam felice amaritudinis: quosdam trahit funiculis amoris, quosdam futilibus amoris quodammodo compellit: Amorem tuum, Domine, concepimus, & parvivivimus spirum salutis, dicunt quidam apud Iacob: In charitate perparati dilexa, ideo attrahite, miserans nos, dicitur apud Olearium. Et rursus: In funiculis cordis, & in fusi-
bus 2. 6.
Cant. 15.
Cant. 2.

Adam trahat eos, in vincula charitatis. Ecce mel dulcedinis, ecce suavitas lucis & pacis, ecce via amoris. Sed audi alium modum, aliamque viam amaritudinis & felicitatis: Sepiam viam suam finis, & sepiam finis, & patientibus pro hac eternitate deterranda: O felix tempus, quod in gaudio hujus aeternitatis memoria & prega-
sus conscientia, alia que afflictiones, quæ ad Deum pendentes.

Utroque modo Deus ad se traxit S. Teresam, ut ipsa fatetur in descriptione vita sua. Primò quidam scintillas divinamoris cordi ejus immitebat jam à pueritia, cum annum ageret octavum, vel nonum, & hæc quidem scintilla sublucescerant, & igniculum in ejus, corde accendebant. Hinc mirificiebatur lectio pia, & maximè lectio vita Sanctorum Martyrum. Unde vacabat pro capitu & ingenio cum quodam suo fratre, atque vix cam superante, & admirabatur, intelligens quod illi pauperi pro amore Dei passi, in divina mox gloria conseruit transfiguratus: videbaturque ei quod exi-
guit sancto pretio coelestis illius gloriarum fruitionem emere. Quapropter & ipsa ignescerat, accendebarumque in ea desiderium pro Christo morienti, ut his fruieretur bonis, quæ legebat in cœlis repota. his qui pro amore Dei patarentur. An non tibi videtur in illa adhuc tenera ætate illud ex ore Domini cordis auctoribus percepisse, Pone me in signaculum super cor tuum, quia fortis tu mors dilectu? Desiderium enim illud ignatum jam cordis ejus erat quoddam signaculum, quo obligatus erat Spousa æternæ haec renella Sponsa.

Immo quia desiderium illud non sine quadam efficacia erat, jam conferebat cum fratre de mediis quibus posset ad Martyrium pertingeret, & amo-
rit in corde latenter effectu demonstrare. Subterbaraque pueriles corum animos hanc puerile conseruit, ex cuncto peregrinatus ad Mauros infideles, sibi perendo & eleemosynam, ut ipsi intelligentes hos esse Christianorum filios, propter fidem capite multo strinxerant, aur sanguinem eorum funderent; & quidem videbatur eis esse ad id sufficiens anum, si modi impedimentum a patribus non nasceretur. Ecce, non solum ponebat super cor suum ligaculum sponsi, sive ipsum sponsum, sed etiam ponebat super brachium suum, quia foris ut mors dilectionis jam in ea inchoabar. Sicut per cor desideria, ita per brachium effectus & operas degenerantur. Ipsi autem non conceperat desiderium inane pro Christo patiendis, sed illud ad effectum deducere, quoadam se erat, penetrabat. Et quia im-
petus diebatur a patribus caro, ad patrem spiritum se, cum fratre convertebat, & ad JESUM sponsum suum, mire exiliens in spiritu, dum audiret gloriam illam esse eternam, quam promisisti diligenteribus se, & patientibus pro dilectione tua. Quapropter aeternitas gloria hujus quodam gulti & promulgide illecta, repetebat cum fratre, continue quia in oratione: In aeternum in aeternum, in aeternum in aeternum cum Christo gaudeo, & quia defatigabile! O nullus labor, nullus dolor, nulla janguni-
*pro-
fusio* pro hac eternitate deterranda! O felix tempus, quod in gaudio hujus aeternitatis memoria & prega-
sus conscientia, alia que afflictiones, quæ ad Deum pendentes.